

Europejski Dzień Języków
26 września

EUROPEAN CENTRE FOR
MODERN LANGUAGES
E C M L
C E L V
CENTRE EUROPEEN POUR
LES LANGUES VIVANTES

COUNCIL OF EUROPE
C
CONSEIL DE L'EUROPE

PL

PODRÓŻ **LARY** PRZEZ REGIONALNE I MNIEJSZOŚCIOWE JĘZYKI EUROPY

WITAJCIE W DRUGIEJ PODRÓŻY LARY PO EUROPIE

W tym rozdziale swojej podróży Lara odkrywa fascynujący świat języków regionalnych i mniejszościowych, a także inne językowe skarby Europy!

Języki regionalne i mniejszościowe (RMLs – Regional and Minority Languages) są używane na określonych obszarach kraju lub w konkretnych regionach kilku państw, często przez stosunkowo niewielką część ludności.

RMLs mogą być również nieterytorialne, czyli używane przez społeczności rozsiane po całej Europie, które nie utożsamiają się z jednym, konkretnym krajem pochodzenia. Obejmują także języki, które są językiem większościowym lub urzędowym w innym państwie (tak jak włoski w Słowenii). Ponad połowa państw członkowskich Rady Europy oficjalnie uznaje RMLs na swoich granicach, a szacuje się, że językami tymi posługuje się ponad 50 milionów ludzi.

Kontynent europejski jest domem dla około 225 języków rodzimych, a także dla licznych języków, które pojawiły się tu dzięki migracjom. Wiele języków regionalnych i mniejszościowych mierzy się więc z silną konkurencją ze strony bardziej dominujących

języków Europy. Gdy język przestaje być używany przez wszystkie pokolenia i we wszystkich sferach życia, a jego użycie ogranicza się do wybranych grup wiekowych lub do określonych domen społecznych, pojawia się ryzyko, że wejdzie on w spiralę zaniku, która może ostatecznie doprowadzić do jego wymarcia.

Po poznaniu około 46 „większych” języków Europy podczas swojej pierwszej podróży, Lara postanowiła tym razem zajrzeć głębiej i odkryć języki, które są znacznie mniej znane poza regionami, w których są używane. W niektórych przypadkach języki, z którymi się spotyka, mają wiele dialektów; inne nie posiadają wystandaryzowanej formy pisanej, a jeszcze inne mogą być zapisywane różnymi alfabetami. W przypadku wielu z nich liczba rodzimych użytkowników maleje. Wszystkie jednak mają bogatą tradycję oraz oddane społeczności, które starają się zadbać o to, by ich językowe dziedzictwo zostało przekazane kolejnym pokoleniom.

Możemy zaoferować jedynie krótki przegląd niektórych języków Europy. Jest ich jednak znacznie, znacznie więcej – nie pomijamy ich dlatego, że byłyby mniej ważne czy ciekawe,

ale dlatego, że nie sposób opowiedzieć o wszystkich w tak krótkiej podróży. Na każdej stronie poświęconej danemu językowi znajduje się krótkie wprowadzenie od Lary, kilka słów kluczowych i zwrotów, charakterystyczne znaki alfabetu, a także szacunkowa liczba osób na świecie, które posługują się tym językiem jako pierwszym lub drugim.

Mamy nadzieję, że z przyjemnością będziecie towarzyszyć Larze w jej wyprawie przez nieco mniej znane języki Europy. Jej przygody mogą zainspirować was do rozpoczęcia własnej podróży! Dzięki postępowi technologicznemu w nauce języków oraz rosnącej liczbie materiałów dostępnych online nigdy wcześniej nie było tak łatwo skosztować imponującej różnorodności języków Europy. Poznajmy je więc nieco lepiej i świętujemy bogactwo językowe naszego kontynentu!

KL
6

edl.ecml.at/sounds

Tutaj można posłuchać, jak liczby i zwroty wymawia się w odpowiednim języku.

70 000

użytkownicy języka
ojczystego

0 | 570

użytkownicy języka jako
drugiego

To języki, które Lara poznała w trakcie swoich podróży – choć oczywiście w Europie i na całym świecie istnieje ich znacznie więcej!

1

ACY 38

FIU MEÄNKIELI

👤👤👤 70 000

Dziś język Meänkieli występuje w trzech różnych wariantach, czyli dialektach, używanych w północnych częściach Finlandii, Szwecji i Norwegii.

Rozkwit nowego języka

Czy kiedykolwiek słyszeliście o języku Meänkieli? Początkowo był on dialektem języka fińskiego, używanym w przygranicznym regionie Szwecji i Finlandii wokół Doliny Rzeki Tornedal. W 1809 roku, gdy Finlandia została zajęta przez Rosję, fińskojęzyczni mieszkańcy Szwecji nagle znaleźli się odcięci od swoich przyjaciół w Finlandii. Z czasem dialekt tornedalski zaczął się zmieniać i przekształcił w zupełnie odrębny język – Meänkieli!

Historia Meänkieli daje nam cenną lekcję: pokazuje, jak języki zmieniają się i rozwijają w różne kierunki, gdy społeczności zostają oddzielone przez geografę i politykę, a jednocześnie udowadnia ich niezwykłą odporność i żywotność.

Kunka sie jaksat?

Hei!

Kiitos!

- 1 yks
- 2 kaks
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seittemän
- 8 kaheksan
- 9 yheksän
- 10 kymmenen

Kyllä

Ei

å

ö

ä

Kuuntele, miltä nämä sanat kuulostavat >>>>

Zdjęcie: Icehotel w Jukkasjärvi, Szwecja

edl.ecml.at/sounds

ANARÂŠKIELÂ SMN

👤👤👤 450

- 1 ohtâ
- 2 kyehti
- 3 kulmâ
- 4 nelji
- 5 vittâ
- 6 kuttâ
- 7 čiččâm
- 8 käävci
- 9 oovce
- 10 love

Joo

Ij

Mii kulloo?

Tiervâ!

Takkâ!

Języki najbardziej wysuniętych na północ ludów rdzennych Europy

Języki saamskie są używane przez lud Sami w północnych częściach Finlandii, Norwegii, Szwecji oraz zachodniej Rosji, w pobliżu arktycznej pokrywy lodowej. W pierwszej książce („Podróż Lary po językach Europy”) poznaliśmy najbardziej rozpowszechniony język północnosaański, jednak łącznie istnieje aż dziewięć odrębnych języków saamskich. Niektóre z nich są na tyle unikalne, że uznaje się je za całkowicie niezależne od siebie.

Na tej stronie możesz odkryć słowa i zwroty w języku inari saami. Choć liczba jego rodzimych użytkowników zmniejszyła się w ostatnich dziesięcioleciach, podejmowane są liczne działania, aby przywrócić ten język do życia. Na przykład niedawno fiński twórca filmów dokumentalnych oraz saamski poeta połączyli siły, tworząc internetowy podręcznik frazeologiczny „Powiedz to po saamsku”. Platforma ta umożliwia każdemu zgłaszanie wyrażen do przetłumaczenia. Możecie z niej korzystać, aby posłuchać i porównać frazy w językach: północnosaańskim, inari saami oraz skolt saami. A przy okazji – naprawdę kochamy słowo oznaczające „dziesięć” w języku inari saami!

edl.ecml.at/sounds

<<< Kuldâl tai saani jienâdem

Zdjęcie: Laponia, Finlandia

ŋ

ö

å

â

ž

š

ä

á

č

đ

KL KALAALLISUT/TUNUMIIT

👤👤👤 57 000

Język grenlandzki ma dwie główne odmiany: dominujący „Kalaallisut”, czyli zachodniogrenlandzki, oraz „Tunumiit oraasiat”, czyli wschodniogrenlandzki. Słowa i zwroty na tej stronie pochodzą z dialektu Kalaallisut.

Język inuicki

Język grenlandzki jest blisko spokrewniony z innymi językami inuickimi, takimi jak Inuktitut, używany w Kanadzie. Czy wiedzieliście, że słowa „kayak” i „igloo” pochodzą właśnie z języka grenlandzkiego?

Ten język uważany jest za dość trudny do nauki, ponieważ ma skomplikowany system gramatyczny i wiele nieregularnych form czasowników. W grenlandzkim można stworzyć naprawdę długie słowa, łącząc rdzenie i sufiksy. Dlatego jedno słowo w grenlandzkim może odpowiadać całkiem złożonemu zdaniu w języku angielskim. Przykładem jest słowo: „Nalaasaarusuummerujussuara-luarpunga”, które oznacza: „Nagle naprawdę chciałem się położyć i odpocząć, ale...”.

Jeśli chcecie poznać język w praktyce, możecie obejrzeć film „Biały labirynt” (ang. Smilla's Sense of Snow) z 1997 roku, współfinansowany przez Eurimages Rady Europy, w którym występuje gwiazdorska obsada. Wiele scen w filmie jest w języku grenlandzkim.

Qanoq
ippit?

Aluu!

Qujanaq!

Grenlandzki jest właściwie językiem urzędowym Grenlandii, dlatego nie kwalifikuje się jako „język regionalny lub mniejszościowy”. Postanowiliśmy jednak nieco „ugiąć zasady”, aby pokazać ten fascynujący język – zupełnie inny od tych, z którymi Lara spotyka się podczas swoich podróży!

- 1 ataaseq
- 2 marluk
- 3 pingasut
- 4 sisamat
- 5 tallimat
- 6 arfinillit
- 7 arfineq-marluk
- 8 arfineq-pingasut
- 9 qulingiluat
- 10 qulit

aap

naamik

æ

ø

å

Qqaatsit allassimasut ugguuna tusakkit >>>

Zdjęcie: Miasteczko Inuitów – Ilulissat, Avannaata, Grenlandia

edl.ecml.at/sounds

KARJALAN KIELI KRL

👤👤👤 20 000

Język karelski ma trzy dialekty: Viena, Południowokarelski i Livvi. Słowa i zwroty na tej stronie pochodzą z dialektu Livvi.

Kyllä

Muga

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 nelli
- 5 viizi
- 6 kuuzi
- 7 seičcie
- 8 kaheksa
- 9 yheksä
- 10 kymmene

Kuibo
dielot?

Terveh!

Passibo!

Czy słyszeliście kiedyś o „kontinuum dialektalnym”?

Język karelski jest używany w niektórych regionach Finlandii oraz północno-zachodniej Rosji. Chociaż wykazuje pewne podobieństwa do języka fińskiego, jest czymś więcej niż tylko jego dialektem – o czym świadczy jego status jako języka mniejszościowego w Finlandii.

Karelski należy do tego, co językoznawcy nazywają „kontinuum dialektalnym”. W takim kontinuum użytkownicy różnych dialektów (lub języków) potrafią się wzajemnie rozumieć. Często dzielą podobne słownictwo i gramatykę, co sprzyja komunikacji. Jednak im dalej się oddalamy, tym większe różnice utrudniają wzajemne zrozumienie. Pokazuje to również, że granica między językiem a dialektem bywa niejednoznaczna. W Europie istnieje całkiem sporo takich kontinuum – wkrótce je poznacie!

edl.ecml.at/sounds

<<< Kuundele nämmä ezimerkit karjalakse

Zdjęcie: Cerkiew Przemienienia Pańskiego, wyspa Kizhi

ä

ö

š

č

ž

Język o burzliwej historii

Język krymskotatarski należy do rodziny języków tureckich i na przestrzeni dziejów przeszedł liczne przemiany w wyniku podbojów i napływu różnych grup etnicznych. W swojej historii język ten był zapisywany w co najmniej czterech alfabetach: łacińskim, cyrylicim, arabskim i starotureckim.

Długotrwały zakaz nauczania krymskotatarskiego po deportacji Krymskich Tatarów przez władze radzieckie niemal doprowadził język do wyginięcia. Wydarzenie to zostało wspomniane w piosence „1944” ukraińskiej wokalistki Jamali, która wygrała Konkurs Piosenki Eurowizji w 2016 roku. Na szczęście język przeżywa obecnie odrodzenie i jest coraz szerzej nauczany w szkołach na Krymie. Szacuje się, że posługuje się nim około 580 000 osób.

Mimo podobieństwa nazw, języki krymskotatarski i tatarski należą do różnych podgrup kipczackiej gałęzi języków tureckich. Choć zachowują znaczną wzajemną zrozumiałość, język krymskotatarski wykazuje więcej podobieństw do gagauskiego niż do tatarskiego.

Evet

Yoq

Nasılsıñız?

Selâm!

Sağ ol!

1	bir
2	eki
3	üç
4	dört
5	beş
6	altı
7	yedi
8	sekiz
9	doquz
10	on

Bu sözlerniñ sesini diñle >>>>

edl.ecml.at/sounds

Język opowieści

Język tatarski należy do rodziny języków tureckich i jest jednym z największych języków regionalnych w Europie – posługuje się nim około 8 milionów osób. Choć dominuje w Republice Tatarstanu, społeczności tatarskie można spotkać również w Finlandii, Polsce, Rumunii i Turcji. Podobnie jak jego „kuzyn” – język krymskotatarski – tatarski przeszedł fascynującą drogę przez różne systemy pisma: od arabskiego, przez cyrylicę, aż po alfabet łaciński.

Mówiąc o przeszłości, język tatarski wyróżnia się unikalną formą czasu przeszłego, która pozwala opisywać wydarzenia, w których mówiący nie brał bezpośredniego udziału – to prawdziwa „supermoc opowiadania historii”! Język tatarski jest także językiem aglutynacyjnym, w którym przyrostki działają jak klocki LEGO – łączą się, tworząc coraz to nowe i bardziej złożone znaczenia. Dzięki tym niezwykłym cechom językowym możliwości opowiadania historii są w nim dosłownie nieograniczone.

Әйе

Юк

TATAR TELE TT

8 000 000

Ж

ә

ё

ң

ө

Сәлам!

Хәлләр
ничек?

Рәхмәт!

- 1 бер (ber)
- 2 ике (ike)
- 3 өч (өч)
- 4 дүрт (dyrt)
- 5 биш (biş)
- 6 алты (altı)
- 7 жиде (zıde)
- 8 сигез (sigez)
- 9 тугыз (tuğız)
- 10 ун (un)

edl.ecml.at/sounds

<<< Сүзләрнең әйтелешен тыңла!

Zdjęcie: Sabantuy, tradycyjny tatarski festiwal

GAG GAGAUZ

👤👤👤 150 000

Nâbiysın?

Selâm!

Saa ol!

Ölä

Diil
(yok)

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

Jeden język trzy alfabety

Językiem gagauskim posługują się Gagauzi, a sam język należy do największej gałęzi grupy języków tureckich – podobnie jak azerski, turkmeński i turecki.

Gagauski jest używany w autonomicznym regionie Gagauzji w Mołdawii, a także w części Ukrainy, Rosji i Turcji. Co ciekawe, współistnienie Gagauzów z innymi grupami etnolingwistycznymi widać nie tylko w szerokim użyciu zapożyczeń z języka ukraińskiego, rumuńskiego, bułgarskiego i rosyjskiego, ale także w historii ich pisma. Podobnie jak języki krymskotatarski i tatarski, alfabet gagauski może być zapisywany trzema różnymi systemami pisma: greckim, cyrylicą i łacińskim.

Czy to nie fascynujące? To tak, jakby mieć kilka różnych strojów, w które można ubrać swoje słowa – każdy z nich ma własny, niepowtarzalny styl!

ı

ş

ü

i

ä

ç

ö

ê

Bu sözleri sesleyin >>>

edl.ecml.at/sounds

Zdjęcie: Skrzypek na tradycyjnym festiwalu

Język turecki spotyka alfabet hebrajski

Karaïmski to język należący do grupy języków tureckich, którym posługują się społeczności żydowskie! Jak to możliwe? Oto cała historia: pierwsi Karaïmi, którzy w X wieku osiedlili się w Europie Wschodniej, a dokładniej na Krymie, byli potomkami Imperium „Złotej Ordy” w Azji Środkowej. W XIII wieku przyjęli judaizm, zachowując jednocześnie swój język z grupy tureckiej i tradycyjną kulturę. Nadal jednak posługiwali się zmodyfikowanym alfabetem hebrajskim aż do początku XX wieku. W XVIII wieku osiedlili się także w innych częściach Ukrainy, Polski i Litwy.

Chociaż język karaïmski jest obecnie krytycznie zagrożony, Karaïmi odgrywają ważną rolę w historii Litwy, ponieważ byli dawnymi obrońcami Zamku na wyspie w Trokach (obecnie popularnej lokalizacji m.in. do kręcenia filmów). Fakt ten jest powszechnie doceniany i przyciąga uwagę, co pomaga społeczności karaïmskiej utrzymać ich język przy życiu.

KARAJ TILI KDR

80

È

Jo

Nie bolas?

Kiuñ
jachszy!

Tabu
ètiam!

b'

č

d'

l'

k'

g'

m'

è

š

t'

ö

ü

ž

- 1 bir
- 2 éki
- 3 üč
- 4 diort'
- 5 bieš
- 6 alty
- 7 jedi
- 8 siegiž
- 9 tohuz
- 10 on

edl.ecml.at/sounds

<<< Bu siožliarni tynlajynyz!

Zdjęcie: Zamek na wyspie w Trokach, Litwa

YI YIDISH-TAYTSH

👤👤👤 1 500 000

Istnieją dwie główne odmiany języka jidysz: standardowa oraz współczesna odmiana chasydzka. Słowa i wyrażenia prezentowane na tej stronie pochodzą z odmiany standardowej.

וואָס מאַכסטו?
(Vos makhstu?)

שלום-עליכם
(Sholem aleykhem)

דאַנק/ש'יכוח
(A dank!)

יָאָ
(Yo)

ניין
(Neyn)

Język germański spotyka alfabet hebrajski

Jidysz to język germański zapisywany alfabetem hebrajskim. Dziwne, prawda? Jak do tego doszło? Przez wieki społeczności żydowskie żyły w Europie Środkowej i Wschodniej, ucząc się języków używanych przez swoich sąsiadów. Jednocześnie dostosowywały je do własnych potrzeb, zapisując je swoim alfabetem i włączając do nich słowa hebrajskie. W ten sposób narodził się język jidysz. Kiedy mówiący po jidysz migrowali do innych regionów, uczyli się słów i zasad gramatycznych z innych języków np. słowiańskich, i włączali je do swojego języka.

Dziś jidysz jest przede wszystkim używany w niektórych częściach Izraela, Stanów Zjednoczonych i Rosji. Co ciekawe, powstał nawet serial Netflix'a zatytułowany „Unorthodox” opowiadający o społeczności mówiącej po jidysz w Nowym Jorku! Osoby znające język niemiecki mogą rozpoznać niektóre słowa i zwroty, ponieważ jidysz i niemiecki są do pewnego stopnia podobne. Fascynujące jest myślenie o wszystkich miejscach, do których dotarł jidysz, o wszystkich językach, które na niego wpłynęły, oraz o tych, na które jidysz wywarł wpływ! Obecnie ten język jest chroniony jako język regionalny, mniejszościowy lub niemający przypisanego terytorium w co najmniej 8 krajach europejskich.

edl.ecml.at/sounds

הָאָרֶע, ווי די וואָרטער קלינגען (Hore, vi di vorter klingen)

Zdjęcie: Bajgle, tradycyjnie pochodzące ze społeczności żydowskich w Polsce

- 1 עינס (eyns)
- 2 צוועי (tsvey)
- 3 דריי (dray)
- 4 פיר (fir)
- 5 פינף (finf)
- 6 זעקס (zeks)
- 7 זיבן (zibn)
- 8 אַכט (akht)
- 9 נאָנ (nayn)
- 10 עס (tsen)

DJUDEOESPANYOL LAD

888 51 000

קומו סטאס?

Komo stas?

בואין דיאה

Buen Dia!

מירסי מוג'ו

Mersi Mucho!

- 1 און (uno)
- 2 דוס (dos)
- 3 טרי (tres)
- 4 קואטרו (kuatro)
- 5 סינקו (sinko)
- 6 שיש (sesh)
- 7 סייטי (syete)
- 8 אוג'ו (ocho)
- 9 מואיב'י (mueve)
- 10 דייס (dyes)

edl.ecml.at/sounds

כן

Si!

או

No!

Hiszpański z XV wieku we współczesnym świecie!

W 1492 roku, w tym samym czasie, gdy Kolumb „odkrył” Amerykę, Żydzi sefardyjscy z Królestwa Hiszpanii zostali zmuszeni do opuszczenia swojej ojczyzny. Ostatecznie osiedlili się na terenach dawnego Imperium Osmańskiego (obejmującego Bałkany, Turcję, a także inne części Europy Środkowej i Wschodniej, Azji Zachodniej oraz Afryki Północnej), a później również w Stanach Zjednoczonych, Ameryce Południowej i Izraelu.

Wraz z sobą zabrali język ladino, zwany też judeo-hiszpańskim, który do dziś – w różnych odmianach – jest używany przez społeczności sefardyjskie w ponad trzydziestu krajach, zapisywany alfabetem hebrajskim.

Pod pewnymi względami ladino można uznać za swoistą „migawkę” języka hiszpańskiego z XV wieku, wzbogaconą o wpływy języków lokalnych z regionów, w których społeczności sefardyjskie niegdyś mieszkaly i wciąż żyją. Co ciekawe, język zbliżony do tego, którym posługiwał się Cervantes, nadal można usłyszeć w takich miejscach jak Stambuł, Saloniki, Sarajewo, Nowy Jork czy Jerozolima. To dawny język, który przetrwał do dziś i wciąż żyje we współczesnym świecie!

<<< Ascoltar bien alton de esas palabras

Zdjęcie: Haggadah z Sarajewa, ważny żydowski tekst, Muzeum Historyczne Bośni i Hercegowiny

AN ARAGONÉS

👤👤👤 11 000

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ueito
- 9 nueu
- 10 diez

Rok 2000

Sí

No

Qué tal plantas?

Ola!

Gracias!

Klasyka grecka w nietypowym języku...

Aragoński był niegdyś powszechnie używanym językiem Królestwa Aragonii, położonego w północno-wschodniej części Półwyspu Iberyjskiego. Pełnił funkcję języka kultury, administracji oraz życia codziennego. Dzięki jego zastosowaniu w poezji i literaturze przetrwało wiele tekstów, które do dziś mogą badać językoznawcy i inni pasjonaci, nawet wieki po upadku królestwa. Już w XIV wieku Johan Ferrández d'Heredia tłumaczył klasyczne teksty greckie na język aragoński.

Obecnie aragoński jest aktywnie używany przez około 11 000 osób mieszkających w Autonomicznej Wspólnocie Aragonii, głównie w dolinach Pirenejów Aragońskich. Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby użytkowników, jego społeczność aktywnie dba o utrzymanie języka przy życiu, promując go i starając się wprowadzić do systemu edukacji.

á

ñ

é

í

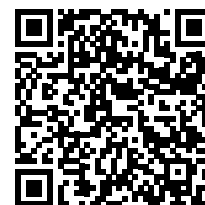
ó

ú

Siente o soniu d'istas frases >>>>

Zdjęcie: Kanion Furco, Aragonia, Hiszpania

edl.ecml.at/sounds

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seyes
- 7 siete
- 8 ochu
- 9 nueve
- 10 diez

Si

Non

Comu tás?

Hola!

Gracies!

ASTURIANU AST

👤👤👤 110 000

Upadek i odrodzenie asturyjskiego...

Przez długi czas język asturyjski pełnił funkcję lingua franca na rozległym obszarze, rozciągającym się od Asturii po Estremadurę w Hiszpanii. Asturyjski jest tylko jednym z wielu języków używanych w średniowieczu na terytoriach różnych królestw Półwyspu Iberyjskiego. Dążenie do zjednoczenia Hiszpanii w jedno państwo, zamiast pozostawienia jej jako mozaiki niezależnych królestw, wymagało ustanowienia wspólnego języka. W efekcie języki takie jak asturyjski stopniowo przestały być używane w sferze publicznej, zastępowane przez język kastylijski. Na szczęście w ostatnich latach język asturyjski zyskał nowe zainteresowanie, co doprowadziło do zwiększenia liczby szkół oferujących zajęcia z tego języka!

Na mapie po lewej stronie można zobaczyć różnorodność języków używanych na Półwyspie Iberyjskim około roku 1250. Na następnej stronie poznasz kolejny język używany w jednym z dawnych królestw Hiszpanii.

Rok 1250

ú

ó

ñ

é

á

í

edl.ecml.at/sounds

<<< Oyéi'l soniú d'estes frases

Zdjęcie: Farinato Race – ekstremalny bieg z przeszkodami, Gijón, Hiszpania

FAX FALA

👤👤👤 10 000

- 1 un
- 2 dois
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 seti
- 8 oitu
- 9 novi
- 10 de

Sí

Non

Comu
estás?

Hola!

Gracias!

Język galicyjsko-portugalski w
Estremadurze

Historia języka Fala sięga XII i XIII wieku, kiedy to osadnicy z Galicji osiedlili się w Dolinie Jálama, położonej w północno-zachodniej części prowincji Cáceres w Hiszpanii. Dziś prężnie działająca społeczność językowa licząca około 4 000 osób posługuje się tą odmianą języka galicyjsko-portugalskiego. Uwzględniając osoby, które wyemigrowały do różnych części Hiszpanii i Europy, liczba użytkowników wzrasta do około 10 000.

Język Fala jest używany głównie w trzech miasteczkach położonych w dolinie, graniczących z Portugalią. Jednocześnie podejmowane są działania mające na celu uznanie Fala i wprowadzenie go do lokalnego systemu edukacji. W tym celu powołano komisję naukową, której zadaniem jest standaryzacja pisma, przekształcając język przekazywany ustnie w język o ujednoliconym systemie pisemnym. Jeśli będziecie mieli okazję odwiedzić Valverde del Fresno, Eljas lub San Martín de Trevellu, z pewnością usłyszycie na ulicach ten tajemniczy i piękny język.

ã

é

ẽ

í

ĩ

ç

õ

ó

ũ

ü

Escuta o suiu de estas frasis >>>>

edl.ecml.at/sounds

Od korzeni rzymskich do wpływów włoskich

Język korsykański wywodzi się z mówionej formy łaciny używanej przez ludność w Cesarstwie Rzymskim. Historia wyspy, pełna różnorodnych władców i zdobywców, odcisnęła piętno na języku. Po epoce rzymskiej Korsyka była rządzona przez różne państwa i imperia, takie jak Bizancjum, Frankowie, miasto-państwo Piza, a ostatecznie Genua. Każda z tych grup pozostawiła ślad w języku, wnosząc unikalne elementy do słownictwa i gramatyki.

Język korsykański zalicza się do języków romańskich, podobnych do francuskiego, ale jeszcze bliższych włoskiemu. Od XII do XVIII wieku Korsyka znajdowała się pod panowaniem Republiki Genui, włoskiego miasta-państwa. Ten długi okres włoskich rządów znacząco wpłynął na język, wprowadzając zapożyczenia, elementy gramatyczne, a także tradycje literackie. Przykładem tego wpływu jest korsykańskie powitanie „Bonghjornu”, które brzmi bardziej jak włoskie „Buongiorno” niż francuskie „Bonjour”.

Wśród słynnych użytkowników języka korsykańskiego był Napoleon Bonaparte, który – mimo że w młodym wieku przeniósł się na kontynent francuski – podobno przez całe życie mówił po francusku z wyraźnym korsykańskim akcentem.

Mimo stosunkowo niewielkiej liczby użytkowników, język korsykański posiada wiele wariantów, co utrudniało ustalenie ujednoliconej formy pisemnej. Słowa i zwroty prezentowane na tej stronie pochodzą z dialektu północnego.

CORSU CO

👤👤👤 150 000

lè

Innò

Và bè ?

Salute !

Ti
ringraziu !

1	unu
2	dui
3	trè
4	quattru
5	cinque
6	sei
7	sette
8	ottu
9	nove
10	dece

edl.ecml.at/sounds

ì

ù

ò

ü

ì

è

à

<<< State à sente isse parolle

Zdjęcie: Widok na Calanques de Piana, Korsyka, Francja

SC SARDU

👤👤👤 1 200 000

Istnieje kilka dialektów języka sardyńskiego. Słowa i zwroty prezentowane na tej stronie pochodzą z dialektu kampidańskiego, używanego w południowej części wyspy.

- 1 unu
- 2 dus
- 3 tres
- 4 patru
- 5 cincu
- 6 ses
- 7 seti
- 8 otu
- 9 noi
- 10 dexi

eja

no

Saludi!

Cumentì stais?

Gratzias!

Chcesz poczuć się jak starożytny Rzymianin?

Najbliżej temu będzie nauka języka sardyńskiego! Język sardyński, używany na wyspie Sardynia, jest najstarszym wciąż używanym językiem romańskim. Uważa się, że jest najbliższym żywym językiem łaciny – przodka wszystkich języków romańskich. Oto ciekawostka: choć język ten ma korzenie w łacinie, dla większości rodzimych Włochów jest trudny do zrozumienia.

Poza dialektem kampidańskim liczba użytkowników języka sardyńskiego znacznie zmalała na przestrzeni lat, przede wszystkim z powodu dominacji języka włoskiego. W obliczu tego wyzwania podjęto konkretne kroki mające na celu ujednolicenie języka sardyńskiego i jego popularyzację na wyspie.

á

é

à

è

í

ì

ó

ò

ú

ù

Ascuta su sonu de custus fueddus >>>

Zdjęcie: Plaża Li Cossi, Costa Paradiso, Sardynia, Włochy

edl.ecml.at/sounds

FRANCO-PROVENÇAL FRP

👤👤👤 140 000

Tchao!

Comèn te
reste?

Mersì!

Ouè

Na

- 1 on
- 2 dou
- 3 trî
- 4 cattro
- 5 hinc
- 6 chouï
- 7 satte
- 8 ouètte
- 9 noou
- 10 guî

edl.ecml.at/sounds

◀◀◀ Acoutta lo sòn di paròlle qui chouyón

Zdjęcie: Ekstremalna jazda na nartach w pobliżu Mont Blanc, najwyższego szczytu Europy, Włochy/Francja

Pomiędzy francuskim a włoskim?

Franko-prowansalski jest powszechnie, choć błędnie, uważany za wynik zapożyczeń między standardowym francuskim a dialektem prowansalskim języka oksytańskiego (strona następna). W rzeczywistości jest to język znacznie bardziej złożony niż prosta fuzja dwóch języków! Franko-prowansalski można postrzegać jako mozaikę języków romańskich, używanych w różnych częściach Włoch, Francji i Szwajcarii. Z uwagi na swoje rozproszenie geograficzne franko-prowansalski bywa nazywany różnie, np. Patois czy Arpitan. W istocie kwestia nazwy jest kluczowa w wysiłkach mających na celu rewitalizację języka oraz jego uznanie za odrębny język, a nie tylko dialekt francuskiego i prowansalskiego.

OC OCCITAN

👤👤👤 600 000

Słowa i wyrażenia zamieszczone na tej stronie pochodzą z langwedockiej odmiany języka oksytańskiego, używanej na obszarach wiejskich Francji. Ze względu na swoje centralne położenie wśród dialektów oksytańskich, odmiana ta jest często wykorzystywana jako podstawa standardowego języka oksytańskiego

Cossí vas ?

Bonjorn !

Mercé !

òc

non

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sièis
- 7 sèt
- 8 uèch
- 9 nòu
- 10 dètz

è

é

ú

á

ò

à

í

ó

ï

ç

ü

Język trubadurów

Trubadurzy byli poetami i muzykami, którzy w średniowieczu podróżowali po całej Europie, rozpowszechniając swój język poprzez pieśni i poezję. Wielu z nich pisało i śpiewało w języku oksytańskim, który niegdyś odgrywał istotną rolę w Europie, szczególnie na południu Francji, a także w niektórych częściach Włoch i Hiszpanii. Był to język sztuki, w którym powstało wiele ważnych dzieł literackich tamtej epoki.

Jednak z czasem, gdy ludzie zaczęli coraz częściej mówić po francusku – języku instytucji państwowych – oksytański stracił prestiż i jego rola zmalała. Dziś jego użytkownicy starają się zachować język przy życiu, ale jest on zagrożony wyginięciem. Co ciekawe, jedna z jego odmian – aranejski – jest językiem urzędowym w regionie Val d'Aran w Katalonii w Hiszpanii. A w mieście Bajonna we Francji wiele tablic miejskich jest umieszczonych w trzech językach: francuskim, oksytańskim i baskijskim. Tak więc nie ma wymówki, by się zgubić!

edl.ecml.at/sounds

Escotatz lo son d'aqueles mots >>>

Największy kanion Europy – Gorges du Verdon, Prowansja, Francja

FURLAN FUR

👤👤👤 600 000

Cemût
stâstu?

Mandi!

Graciis!

Sì

No

- 1 un
- 2 doi
- 3 trê
- 4 cuatri
- 5 cinc
- 6 sîs
- 7 siet
- 8 vot
- 9 nûf
- 10 dîs

edl.ecml.at/sounds

<<< Scolte il sun di chestis peraulis

Zdjęcie: Diabelski most, Cividale del Friuli / Cividât, Włochy

Język w sercu Europy

Język friulski, należący do grupy języków retoromańskich, używany jest w regionie Friuli-Wenecja Julijska, na północnym wschodzie Włoch, oraz w niektórych gminach regionu Wenecja Euganejska. Rozwijał się przez wieki na skrzyżowaniu kultur, gdzie przenikały się wpływy łacińskie, niemieckie i słowiańskie. To zróżnicowane oddziaływanie przyczyniło się do bogatego i unikalnego słownictwa oraz gramatyki języka friulskiego.

Chociaż Friuli przechodziło burzliwe okresy najazdów i okupacji, język friulski zawsze przetrwał, tworząc silną więź tożsamościową wśród jego mieszkańców. Obecnie podejmowane są intensywne działania, aby wzmocnić jego użycie wśród młodszych pokoleń. Regionalna Agencja Języka Friulskiego (ARLeF – w języku friulskim: Agjenzie Regjonâl pe lenghe furlane) dąży do ochrony i promocji języka friulskiego oraz jego dziedzictwa historycznego i kulturowego.

LLD LADIN

👤👤👤 40 000

Istnieje 5 różnych dialektów języka ladyńskiego. Słowa i wyrażenia na tej stronie pochodzą z dialektu Val Gardena.

- 1 un
- 2 doi
- 3 trëi
- 4 cater
- 5 cinch
- 6 sies
- 7 set
- 8 ot
- 9 nuef
- 10 diesc

ś

ć

ë

Co vala pa?

Hoila!

De gra!

Sci

No

Mieszanka starożytnej łaciny i języków alpejskich

Język ladyński należy do grupy języków romańskich. Wykształcił się z połączenia łaciny, używanej przez Rzymian od końca I wieku p.n.e., kiedy zdobyli Alpy, oraz języka ludów zamieszkujących wówczas Dolomity, zwanego retickim. W ciągu swojej 2000-letniej historii język ladyński rozwinął unikalne cechy, zachowując jednak liczne podobieństwa do łaciny, widoczne w słownictwie, gramatyce i strukturze.

Obecnie językiem ladyńskim posługuje się około 40 tysięcy osób w pięciu dolinach Południowego Tyrolu – Val Badia, Val Gardena, Val di Fassa, Livinallongo i Ampezzo. Każda z dolin, w której mówi się po ladyńsku, posiada standardowy wariant języka, stosowany w edukacji, instytucjach i sprawach urzędowych.

Podejmowane są intensywne działania na rzecz zachowania i promocji języka, takie jak codzienny program informacyjny TRAIL w języku ladyńskim nadawany przez RAI (włoski nadawca publiczny) czy cotygodniowa gazeta „Usc di Ladins” w języku ladyńskim.

Język ladyński był również językiem ojczystym słynnego kompozytora, autora piosenek i producenta muzycznego Giorgia Morodera, który współpracował m.in. z The Rolling Stones, Electric Light Orchestra, Led Zeppelin, Deep Purple, Queen i Eltonem Johnem.

Scota su coche sona chësta paroles >>>

Zdjęcie: Krowa w Alpach

edl.ecml.at/sounds

WALON WA

600 000

- 1 eune
- 2 deûs
- 3 treûs
- 4 cwate
- 5 cinq
- 6 sîh
- 7 sèt'
- 8 ût
- 9 noûv'
- 10 dîh

awè

nèni

à

å

â

é

ë

è

ê

û

ô

î

ö

ì

ù

Kimint
alez-v' ?

Bondjoû !

Mèrci !

Czy teatr i folklor mogą uratować ten język?

Internet, telewizja czy teatr mogą być skutecznymi narzędziami do rozpowszechniania języka i zapewnienia jego przetrwania. Być może język waloński jest takim przykładem! Waloński jest językiem romańskim spokrewnionym z francuskim i pikardyjskim, używanym w Walonii, w południowej Belgii.

Pomimo trudności w utrzymaniu pozycji w obliczu dominacji języka francuskiego, teatr może stać się sposobem na przetrwanie walońskiego. Co roku działa około 200 grup teatralnych, które występują w tym języku przed publicznością liczącą ponad 200 000 osób. Spektakle te nie tylko bawią widzów, ale także pomagają w zachowaniu i promocji języka oraz kultury walońskiej.

Język waloński mogą poznawać zarówno młodzi, jak i starsi – zarówno jako aktorzy, jak i widzowie. Ważną rolę odgrywają też lokalne tradycje, takie jak karnawały i święta. Miejmy nadzieję, że wszystko to przyczyni się do „scenicznego” odrodzenia walońskiego i sprawi, że język ten znów stanie się popularny!

<<< Houûtez kimint qu'on dit tos cès mots-là

edl.ecml.at/sounds

Zdjęcie: Pomnik Adolpha Saxa, wynalazcy saksofonu, Dinant, Walonia, Belgia

PCD PICARD

700 000

wé

nan

- 1 in
- 2 deus
- 3 tros
- 4 quate
- 5 chonq
- 6 sich
- 7 siète
- 8 huit
- 9 neu
- 10 dich

Cha vo ti ?

Hé ti-lo !

Merchi
gramint !

Między francuskim a jego krewnymi

Język waloński, omawiany na poprzedniej stronie, nie jest jedynym językiem spokrewnionym z francuskim – kolejnym jego „krewnym” jest pikardyjski. Pikardyjski jest podobny do francuskiego, a jednocześnie posiada własne słownictwo i wyrażenia, co sprawia, że dla użytkowników francuskiego jest zarówno bliski, jak i nieco odległy.

Język francuski, pikardyjski, waloński i inne tworzą tzw. kontinuum języków d'oïl (patrz strona 7 o języku karelskim). Obejmuje ono obszar od północnej Francji po Belgię. Nazwa „langues d'oïl” pochodzi od słowa „oil”, które oznacza „tak”.

W średniowieczu pikardyjski był językiem dworskim w hrabstwie Flandrii, które wówczas należało do Świętego Cesarstwa Rzymskiego.

Biorąc pod uwagę jego królewską przeszłość, miejmy nadzieję, że język pikardyjski czeka również złota przyszłość!

Acoute kmint qu'in prononche ches mots-lo >>>>

Zdjęcie: Pojazd żaglowy, Francja

edl.ecml.at/sounds

BREZHONEG BR

210 000

Penaos 'mañ
kont ?

Demat !

Trugarez !

- 1 unan
- 2 daou
- 3 tri
- 4 pevar
- 5 pemp
- 6 c'hwec'h
- 7 seizh
- 8 eizh
- 9 nav
- 10 dek

ya

ket

edl.ecml.at/sounds

<<< Selaouit son ar gerioù-mañ

Zdjęcie: Chociaż naleśniki (crêpes) są popularne w całej Francji i na świecie, wywodzą się z Bretanii

Ślady celtyckie na kontynencie europejskim

Czy wiesz, że na europejskim kontynencie wciąż używany jest jeden język celtycki? To bretoński, którym posługują się mieszkańcy Bretanii – regionu położonego w północno-zachodniej Francji. Dzięki temu bretoński jest naprawdę wyjątkowy.

Język ten jest blisko spokrewniony z językiem kornijskim i walijskim. W rzeczywistości, bretoński został przywieziony do Bretanii przez celtyckich osadników z Wielkiej Brytanii we wczesnym średniowieczu.

Ciekawostka: pierwsze słowniki wydane we Francji – tzw. Cathlicon z 1499 roku – były trójjęzyczne i obejmowały bretoński, francuski oraz łacinę.

Bretoński zachował swoją odrębną tożsamość i jest wciąż używany. Następnym razem, gdy odwiedzisz Bretanię, warto – w przerwie między degustacją naleśników (crêpes) i innych lokalnych przysmaków – nauczyć się kilku podstawowych zwrotów w tym fascynującym języku.

ñ

ù

â

ê

î

ô

û

ü

KW KERNEWEK

0 | 570

Język kornijski nie ma pojedynczych słów na „tak” i „nie”. Podobnie jak w irlandzkim, manx i szkockim gaelickim, aby odpowiedzieć na pytanie, trzeba użyć odpowiedniej formy czasownika.

Kornijski – od zapomnienia do odrodzenia

Przykładem języka, który został przywrócony do życia, jest kornijski, niegdyś powszechnie używany w Kornwalii – księstwie wchodzącym w skład Wysp Brytyjskich. Języki celtyckie kiedyś funkcjonowały w dużej części Europy, od Wysp Brytyjskich po dolinę Dunaju, używane przez różne plemiona celtyckie. Większość z nich ostatecznie wymarła, a ich użytkownicy zostali zasymilowani przez sąsiednie języki.

Wydawało się, że kornijski pójdzie tą samą drogą, ponieważ przestał być używany, gdy ludzie zaczęli mówić po angielsku. Jednak pod koniec XX wieku działacze językowi zaczęli łączyć siły, aby przywrócić go do życia – i udało im się! Kornijski jest dziś nauczany w szkołach i znów używany przez niektórych mieszkańców Kornwalii jako język drugi. Podobnie jak w przypadku manx (strona 29), mamy tu do czynienia z lingwistycznym feniksem, który powstał z popiołów.

edl.ecml.at/sounds

Goslowgh orth son an geryow ma >>>

Zdjęcie: Szlak South West Coast w pobliżu Zatoki Rybackiej Gunwalloe, Kornwalia, Wielka Brytania

- 1 onan
- 2 dew
- 3 tri
- 4 peswar
- 5 pymp
- 6 hwegh
- 7 seyth
- 8 eth
- 9 naw
- 10 deg

Szkocki gaelicki – z serca Szkocji aż po Kanadę!

Do 1850 roku szkocki gaelicki był trzecim najczęściej używanym językiem w Kanadzie. W 1890 roku Thomas Robert MacInnes, Kanadyjczyk z Cape Breton, przedstawił w Senacie projekt ustawy, który pozwalałby na używanie gaelickiego w oficjalnych procedurach, jednak został on odrzucony.

Czy można sobie wyobrazić, jaką rolę odgrywałby dziś język gaelicki w Kanadzie, gdyby ustawa została przyjęta? W alternatywnej rzeczywistości gaelicki szkocki mógłby być głównym językiem na ulicach Nowej Szkocji (Nova Scotia).

Zacznijmy od początku. Czym właściwie jest język szkocki gaelicki? Wywodzi się z języka irlandzkich Gaelów, ale w późnym średniowieczu oddzielił się od swojego siostrzanego języka – irlandzkiego. Gaelicki był dominującym językiem królestwa Alby (gaelicka nazwa Szkocji) aż do XI wieku, lecz w kolejnych stuleciach jego użycie stopniowo ograniczało się do Wyżyn i Wysp Szkockich. Dziś w Szkocji około 90 000 osób wciąż posługuje się nim w pewnym zakresie.

GÀIDHLIG GD

👤 57 000

- 1 aon
- 2 dhà
- 3 trì
- 4 ceithir
- 5 còig
- 6 sia
- 7 seachd
- 8 ochd
- 9 naoi
- 10 deich

Ciamar a
tha thu?

Latha
math!

Tha mi
gu math!

à

è

ò

ì

ù

←←← Éistibh ri fuaimean nam faclan

edl.ecml.at/sounds

Zdjęcie: Przeciąganie liny podczas Highland Games w Fochabers, Szkocja

SCO SCOTS

👤👤👤 99 000 | 1500 000

W Szkocji wyróżnia się cztery główne dialekty języka szkockiego (Scots): wyspiarski, północny, centralny i południowy, z których każdy posiada własną tradycję piśmienniczą. Słowa i wyrażenia zamieszczone na tej stronie pochodzą z dialektu centralnego.

Hullo!

Hoo's it gauin?

Thanks!

aye

naw

Listen tae the soond o thir words >>>>

Div ye speak Scots?

Język szkocki wykształcił się jako język szkockiego dworu królewskiego w XIV wieku. Był językiem urzędowym Królestwa Szkocji aż do zawarcia Aktu Unii z Anglią w 1707 roku. Obecnie posługuje się nim około 1,5 miliona osób w Szkocji.

Podczas gdy język szkocki gaelicki dominował na Wyżynach, język szkocki rozpowszechnił się na Nizinach, na północnych wyspach Orkady i Szetlandy, a także w północnej Irlandii, gdzie dał początek dialektowi Ulster Scots.

Słowo wee jest bardzo powszechne w codziennych rozmowach i stanowi istotny element szkockiej kultury oraz tożsamości. W języku szkockim wee oznacza „mały” lub „niewielki”, ale może również wyrażać czułość lub serdeczność. Na przykład szkocki rodzic może powiedzieć do dziecka: „M'on here, wee ane”, czyli „Chodź tu, maleństwo”. Podobnie przyjaciel może zwrócić się do innego przyjaciela słowami „Hoo's it gauin, wee man?”, co można oddać jako „Jak tam, kolego?” lub „Co słychać, stary?”.

Najbardziej znanym twórcą piszącym w języku szkockim jest Robert Burns (1759–1796), uznawany za mistrza szkockiej poezji.

edl.ecml.at/sounds

Zdjęcie: Szkocki dudziarz w tradycyjnym tartanowym stroju, Edynburg, Szkocja

Mała wyspa i jej odrodzony język

Język manx gaelicki był niegdyś głównym językiem mieszkańców Wyspy Man, położonej między Wielką Brytanią a Irlandią. W XIX wieku sytuacja zaczęła się zmieniać – coraz częściej postrzegano angielski jako język, który mógł poprawić perspektywy ekonomiczne wyspy, zwłaszcza w kontekście rosnącej turystyki z Anglii. W rezultacie manx gaelicki stawał się coraz rzadszy. Do lat 20. XX wieku jedynie 1,1% ludności deklarowało jego znajomość.

Jednak wydarzyło się coś niezwykłego. Grupa pasjonatów postanowiła, że nie pozwoli, by język zniknął. Od końca lat 40. XX wieku nagrywano ostatnich rodzimych użytkowników, organizowano lekcje oraz wydawano książki, które miały zachęcać do nauki i codziennego używania języka.

W latach 90. rozpoczęto systematyczne nauczanie manx gaelickiego w szkołach oraz działania mające na celu jego ożywienie w życiu codziennym. Dziś coraz więcej osób uczy się języka na nowo, dbając o jego przetrwanie dla przyszłych pokoleń. Całkiem imponujące, prawda?

edl.ecml.at/sounds

<<< Eaisht rish sheean ny focklyn shoh

Zdjęcie: Latarnia morska, Wyspa Man

Kys t'ou?

Laa mie!

Gura mie
ayd!

Manx, podobnie jak język kornijski i szkocki gaelicki, nie ma pojedynczych słów oznaczających „tak” i „nie”. Zamiast tego, aby odpowiedzieć na pytanie rozstrzygające, używa się odpowiedniej formy czasownika. Na przykład na pytanie „Czy oni poszli do domu?” odpowiedzią byłoby: „(oni) poszli” albo „(oni) nie poszli”. W języku manx wygląda to następująco: „Jagh d dy valley? – Hie / Cha jagh.”

- 1 nane
- 2 jees
- 3 tree
- 4 kiare
- 5 queig
- 6 shey
- 7 shiaght
- 8 hoght
- 9 nuy
- 10 jeih

FO

FØROYSKT MÁL

👤👤👤 69 000

Ja

Nei

Hvussu
gongur?

Hey!

Takk fyri!

- 1 eitt
- 2 tvey
- 3 trí
- 4 fýra
- 5 fimm
- 6 seks
- 7 sjei
- 8 átta
- 9 níggju
- 10 tíggju

ð

ý

á

ú

æ

í

ó

ø

Historia języka wikingów

Język farerski jest blisko spokrewniony ze staronordyckim – językiem używanym przez skandynawskich osadników, którzy przybyli na Wyspy Owcze ponad tysiąc lat temu, w epoce wikingów. Nazwa wysp (Føroyar) pochodzi ze staronordyckiego i oznacza „Wyspy Owiec”.

Dzięki izolacji wykształcił się odrębny język farerski, który rozwijał się między IX a XV wiekiem, zachowując więcej cech staronordyckiego niż jakiegokolwiek inny język poza współczesnym islandzkim. W 1380 roku, gdy archipelag stał się częścią Królestwa Danii, język duński ogłoszono językiem urzędowym. Mimo to farerski przetrwał w życiu codziennym, zachowując obecność w balladach i opowieściach ludowych.

Przełomowy moment nastąpił w 1937 roku, kiedy farerski zastąpił duński jako język wykładowy w szkołach, a następnie został ogłoszony językiem narodowym. Mieszkańcy wysp słyną z imponujących wyczynów fizycznych, często na boisku piłkarskim (być może dlatego, że żadna z 17 wysp nie leży dalej niż 5 km od morza!).

W 2017 roku powstała strona www.faroeislandstranslate.com, mająca „rywalizować” z Google Translate. Wolontariusze z Wysp Owczych tłumaczyli na żywo słowa i zdania, a wiele nagrań wideo jest wciąż dostępnych na stronie.

Dziś język farerski znów kwitnie na całych wyspach – to naprawdę wyjątkowy przykład lingwistycznego odrodzenia!

Lurta eftir hesum ljóðum ella orðum >>>>

Zdjęcie: Rejon Gasadalur, Wyspy Owcze, Dania

edl.ecml.at/sounds

Wędrowny język Irlandii

Shelta, znana także jako De Gammon, to język używany przez irlandzkich wędrowców, czyli Rilantu Mincéirí. Jest to przykład języka o charakterze tajnym, opracowanego w celu komunikacji wewnątrz grupy i ochrony jej prywatności.

Shelta zawiera elementy języka irlandzkiego (gaelickiego), angielskiego oraz innych języków, a także posiada odrębną gramatykę i słownictwo. W rzeczywistości jej leksyka w dużej mierze opiera się na języku irlandzkim, natomiast struktury gramatyczne w większości odzwierciedlają język angielski.

Jednym z interesujących aspektów Shelty jest jej bogata tradycja, przekazywana przez pokolenia głównie ustnie. Według niektórych źródeł nazwa Shelta oznacza „głos, który się porusza (emocjonalnie)”, co stanowi piękny opis tego języka. Do niedawna Shelta nie posiadała formy pisanej, co znacznie utrudniało jej dokumentowanie i badanie. W rezultacie wiele informacji na temat jej historii i struktury pozostaje nieznane. Dowiedz się więcej o kolejnym „sekretnym” języku na następnej stronie.

SHELTA / DE GAMMON STH

👤👤👤 50 000

Cain a
geels?

Grālt'a!

Maa'ths!

- 1 ain / awárt
- 2 od
- 3 sikr
- 4 sakar
- 5 sukur
- 6 see
- 7 seltu
- 8 od'sakar
- 9 ayen
- 10 tal a get'ah

Stés

Ní Déis

<<< Glóri a grolan a'gresko

Zdjęcie: Wiejska szutrowa droga w Irlandii

edl.ecml.at/sounds

- 1 alet
- 2 zwis
- 3 triwas
- 4 dohlet
- 5 keh
- 6 woof
- 7 sojin
- 8 keß
- 9 deß
- 10 juhs

wui

nowas

Hauersch
gwand?

Gwandâ
Schein!

I'h
bederch mi'!

W Niemczech, Austrii i Szwajcarii istnieją różne regionalne warianty języka Jenisch. Zwroty na tej stronie pochodzą z frankońskiego wariantu tego języka w Niemczech.

Język niemieckojęzycznych targów i jarmarków

Jenisch jest uznawany za język mniejszościowy w Szwajcarii. Podobnie jak Shelta opisana na poprzedniej stronie, kiedyś był „językiem tajnym”, szczególnie popularnym wśród ludzi wędrownych – tym razem wśród tradycyjnych wędrownych rzemieślników Jenisch, takich jak kowale, kuglarze czy artyści cyrkowi. Jeśli widziałeś kuglarza sto czy dwieście lat temu, mógł on mówić w tym języku.

Podobnie jak inne języki tajne, Jenisch nie powstał po to, aby ułatwiać komunikację z innymi, lecz wręcz przeciwnie – by ją utrudniać. W rzeczywistości język ten bywał często negatywnie kojarzony z targowaniem się i knuciem intryg. To jednak błędne przekonanie.

Jenisch to znacznie więcej niż narzędzie do zachowania tajemnicy: jest to złożony język o odrębnym słownictwie, mający niemiecką bazę, ale zapożyczający elementy z innych języków.

edl.ecml.at/sounds

Lohs wi' di' Diewerei schallt >>>

Zdjęcie: Żongler z ogniem w Kolonii, Niemcy

Istnieje wiele różnych dialektów dolnoniemieckich. Słowa i zwroty przedstawione na tej stronie pochodzą z wschodniofryzyjskiego dialektu Platt, który jest odmianą północnodolnosaksońskiego.

PLATTDÜÜTSCH NDS

👤 70 000

ja

nee

Wo geiht
di dat?

Moin!

Bedankt!

- 1 een
- 2 twee
- 3 dree
- 4 veer
- 5 fiev
- 6 sess
- 7 söven
- 8 acht
- 9 negen
- 10 teihn

edl.ecml.at/sounds

ß

ü

ö

ä

<<< Höör, wo disse Woorden klingen

Zdjęcie: Łodzie rybackie przy odpływie, Dorum-Neufeld, Niemcy

Niemiecka zmiana dźwięków (Sound Shift)

Około tysiąca lat temu w języku niemieckim zaszła istotna zmiana fonetyczna, znana jako „zmiana dźwięków” (Sound Shift). Miała ona duży wpływ na wymowę i słownictwo języka niemieckiego. Wśród wielu zmian głoska „p” przeszła w „f”, a „k” w „ch”.

Choć wszystkie dialekty niemieckie położone poniżej tzw. linii Benratha – biegnącej przez północne Niemcy ze wschodu na zachód – przeszły tę zmianę, dolnoniemiecki (Plattdeutsch) pozostał stosunkowo niezmienny. W tym dialekcie słowa wymawia się tak, jak w dawnych formach języka.

Na przykład dolnoniemieckie słowo na „koń” – „Päerd” – odpowiada niemieckiemu „Pferd”, a słowo oznaczające „gotowanie” – „koken” – odpowiada niemieckiemu „kochen”. Jeśli przyrzeć się uważnie temu przykładowi, zauważymy ciekawostkę: „koken” w dolnoniemieckim brzmi bardzo podobnie do angielskiego „cook”. Choć angielski jest językiem germańskim, nie przeszedł tej konkretnej zmiany dźwięków. Miał jednak własną przemianę wymowy, znaną jako „Wielka Zmiana Samogłoskowa” (Great Vowel Shift), która miała miejsce między XV a XVIII wiekiem.

Jak widać, podobnie jak w życiu, języki nigdy nie stoją w miejscu!

WEN SERBŠĆINA

👤👤👤 20 000

Istnieją dwie odmiany języka serbołużycznego: górnołużycka i dolnołużycka. Słowa i zwroty przedstawione na tej stronie pochodzą z języka górnołużycznego.

Kak so
wjedže?

Witaj!

Džakuju
so!

- 1 jedyn
- 2 dwaj
- 3 tři
- 4 štyri
- 5 pjeć
- 6 šěść
- 7 sydom
- 8 wosom
- 9 džewjeć
- 10 džesać

Haj

Ně

č

ń

ě

š

ž

ć

ł

ó

ř

ž

ř

ś

Słuchaj, kak tute słowa klinča >>>

Zdjęcie: Diabelski Most, Kromlau, Niemcy

Dwa języki słowiańskie używane w Niemczech

Najmniejszym ludem słowiańskim w Niemczech są Serbołużyczanie. Mieszkają oni w Niemczech i posługują się własnym językiem – a właściwie dwoma językami. Język serbołużycki używany jest przede wszystkim w Łużycach, obejmujących wschodnie landy Brandenburgii (dolnołużycki) i Saksonii (górnołużycki).

Alfabet serbołużycki oparty jest na alfabecie łacińskim, lecz zawiera dodatkowe litery, które oddają charakterystyczne dla tego języka dźwięki. Co ciekawe, serbołużycki wyróżnia liczbę podwójną, dzięki której mówi się osobno o dwóch osobach, a osobno o jednej lub większej grupie. Może to czynić go idealnym językiem dla par!

Język serbołużycki ma długą i fascynującą historię, pełną bajek, legend, zwyczajów, pieśni i tradycyjnych strojów. Niestety, dziś coraz mniej osób posługuje się nim na co dzień. Mimo to trwają wysiłki, by przywrócić mu życie i mamy nadzieję, że wkrótce serbołużycki znów będzie tętnił życiem!

edl.ecml.at/sounds

KASZĚBSCZI JĂZĚK CSB

👤👤👤 108 000

Jo

Nié

Cëż je kòl
ce częc?

Witôj!

Dzãka!

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzë
- 4 szterë
- 5 piãc
- 6 szesc
- 7 sédem
- 8 òsem
- 9 dzewiãc
- 10 dzesãc

ą

é

ã

ô

ù

ż

ł

ë

ò

ó

ń

edl.ecml.at/sounds

<<< Slëchôj, jak brzëmiã te słowa

Zdjęcie: Bursztyn kaszubski, powstały z skamieniałej żywicy, słynie z wysokiej jakości i unikalnych kolorów

Język regionalny w Polsce

Choć podobny do języka polskiego, kaszubski wyróżnia się m.in. tym, że zachował wiele słów sprzed czasów słowiańskich, które już zniknęły we współczesnym polskim, oraz liczne zapożyczenia z języka niemieckiego. Możecie przyjrzeć się literom po lewej stronie – widać wyraźne podobieństwo do języka, którym posługujemy się w Polsce.

Język kaszubski jest promowany przez świadomą grupę etniczno-kulturową, która rozwijała zarówno jego literacką formę, jak i tradycje kulturowe. Według jednej z legend niegdyś wymarli giganci mieli wpływ na powstanie charakterystycznego krajobrazu tego regionu.

W ostatnich dziesięcioleciach kaszubski przeżywa prawdziwy renesans i obecnie jest chroniony przez polskie prawo jako jedyny język regionalny w Polsce. Obecny jest w literaturze, muzyce, sztuce, mediach, a przede wszystkim w edukacji szkolnej. W kraju działa kilkadziesiąt szkół, w których dzieci uczą się języka kaszubskiego, a od 2005 roku można zdawać egzamin maturalny z języka kaszubskiego.

Wydawane są książki i czasopisma w tym języku, a także nadawane regionalne programy radiowe i telewizyjne.

BÓJÁŠ

👤👤👤 ~150 000

Chociaż język boyash/rumuński boyash przetrwał głównie dzięki tradycji ustnej, posiada również oficjalną formę pisaną na Węgrzech i w Chorwacji. Poniższe słowa i zwroty zapisano zgodnie z węgierską konwencją ortograficzną.

Dá

Nu

- 1 unu, uná
- 2 doj, dauă
- 3 trij
- 4 pátru
- 5 sjinsj
- 6 sásză
- 7 sáptyé
- 8 opt
- 9 nauă
- 10 zesjé

Kum jésty?

Bună zuă!

Mulcuméşzk!

Punyé uretyé lá vorbilyestyé! >>>

Dawna perełka języka rumuńskiego

Język Boyash jest archaiczną odmianą języka rumuńskiego, używaną przez społeczności Boyash w Rumunii, na Węgrzech, w Serbii, Chorwacji, Bułgarii i poza nimi. W miarę migracji ludności Boyash, język ten wchłaniał wpływy krajów, w których się osiedlali, takich jak węgierski na Węgrzech czy chorwacki w Chorwacji.

W rezultacie powstały różne nazwy tych społeczności: „Boyash” na Węgrzech, „Romi Bajaši” w Chorwacji oraz „Rudari” w Bułgarii. Termin „Rudari”, oznaczający „metal” lub „rudę”, odnosi się do dawnego zawodu ludności Boyash – byli oni wykwalifikowanymi górnikami i poszukiwaczami złota.

Pomimo malejącej liczby rodzimych użytkowników, istnieją inicjatywy międzynarodowe mające na celu zachowanie tego języka. W Chorwacji Boyash jest nauczany w trzech szkołach podstawowych, a na Węgrzech nauka tego języka sięga poziomu uniwersyteckiego. Austriacka Akademia Nauk nawiązała współpracę z dynamiczną społecznością Boyash w Wiedniu, a podobne działania prowadzone są w Serbii.

edl.ecml.at/sounds

Zdjęcie: Małe rybackie domki nad jeziorem Bokod, Węgry

РУСИНСЬКИЙ ЯЗЫК RUE

👤👤👤 624 000

Язык rusiński – most między wschodnimi a zachodnimi językami słowiańskimi

Rusini od wieków mieszkają w rejonie Karpat, rozciągającym się od Czech po Rumunię, pozostając w bliskim kontakcie zarówno z wschodnimi, jak i zachodnimi grupami języków słowiańskich. Dlatego ich język, znany również jako język łemkowski-rusiński, bywa czasem określany jako pomost między zachodnią a wschodnią gałęzią języków słowiańskich.

Język ten posiada cechy gramatyczne zarówno języków zachodniosłowiańskich, jak i wschodniosłowiańskich, co sprawia, że osobom znającym rusiński łatwiej jest zrozumieć i przyswajać inne języki słowiańskie.

Jedną z cech wyróżniających go wśród języków słowiańskich jest dodatkowa samogłoska, wynikająca z historycznego rozróżnienia między *i* a *y*, sięgającego czasów prasłowiańskich.

айно
(aino)

ніім
(n'it)

Як ся маєш?
(iak sia maiesh?)

Дякую!
(diakuiu!)

Здоров
(zdorov)

- 1 єден (ieden)
- 2 два (dva)
- 3 три (try)
- 4 чотыри (chotyry)
- 5 пят (piat)
- 6 шість (shist')
- 7 сїм (sim)
- 8 вусям (vusiam)
- 9 дивять (dyviat')
- 10 дисять (dysiat')

edl.ecml.at/sounds

<<< Послухайте далші фразы

Zdjęcie: Park Narodowy Retezat, Karpaty, Rumunia

ACY ΣANNA

0 | 9800

Język cypryjskich Maronitów zwykle zapisuje się alfabetem greckim, ale lingwiści stosują też alfabet łaciński. Na tej stronie słowa i wyrażenia zapisano alfabetem łacińskim.

- 1 exen
- 2 xnayn
- 3 tlaxe
- 4 arpca
- 5 xamse
- 6 sitte
- 7 sapca
- 8 xmenye
- 9 tisca
- 10 caşra

Nke-ye

Lla

Aş pitsay?

Salám!

Şukran!

ć

ğ

ş

δ

Smacu l-xis telli klam >>>

Gdy dwa języki stają się jednym

Co się dzieje, gdy społeczności posługujące się dwoma różnymi językami żyją razem i muszą się porozumiewać? Często zaczynają zapamiętywać i zapożyczać słowa od siebie nawzajem, aby skutecznie przekazać swoje myśli. Czasami w wyniku takiej interakcji powstają zupełnie nowe języki – jednym z takich przypadków jest język cypryjskich Maronitów (Cypriot Maronite Arabic).

Język ten używany jest przez niewielką społeczność mieszkającą na wyspie Cypr. Jest mieszanką arabskiego i greckiego, co oznacza, że zawiera słowa i dźwięki pochodzące z obu języków. Stało się tak dlatego, że przez wieki Arabowie i Grecy żyli razem na wyspie, wzajemnie przyswajając sobie wyrazy i struktury językowe. Z czasem oba języki połączyły się, tworząc nowy, unikalny język.

To trochę tak, jakby dwa różne kolory zmieszały się, tworząc nowy odcień. Język cypryjskich Maronitów zachowuje cechy obu bardzo różnych języków, co czyni go naprawdę wyjątkowym!

edl.ecml.at/sounds

Zdjęcie: Podwodne rzeźby, Zatoka Zielona, Cypr

Język kreolski na Karaibach

Kiedy jeden lub więcej języków łączy się, tworząc nowy język, nazywa się go kreolskim. Języki kreolskie często powstają w uproszczonej formie (języki pidżynowe) – używanej do podstawowej komunikacji między osobami posługującymi się różnymi językami ojczystymi. Z czasem mogą rozwinąć się w pełnoprawne języki z własną gramatyką i słownictwem, używane przez całą społeczność.

Papiamentu wyewoluował z podstawowego pidżinu i jest charakterystyczny dla karaibskich wysp ABC (Aruba, Bonaire i Curaçao), należących do Królestwa Niderlandów, a także dla niektórych społeczności w Holandii. Jego korzenie sięgają afro-portugalskiego języka kreolskiego, który z biegiem lat wzbogacił się w składnię i słownictwo, przyjmując wpływy niderlandzkiego, angielskiego i hiszpańskiego, zachowując jednak swój własny, niepowtarzalny charakter i rytm.

Papiamentu stał się językiem urzędowym obok holenderskiego na Arubie (2003) oraz na Curaçao i Bonaire (2007). To uznanie przyczyniło się do wzmożonych działań na rzecz zachowania i promocji języka, który jest traktowany jako niematerialne dziedzictwo kulturowe.

Jeśli znasz już portugalski lub hiszpański, nauka papiamentu jest stosunkowo łatwa. Być może wkrótce będziesz mógł/mogła powiedzieć: „Mi por papia papiamentu!” (Mówię po papiamentu!).

PAPIAMENTO PAP

👤👤👤 300 000

Si

Nò

Kon ta bai?

Bon dia!

Danki!

- 1 unu
- 2 dos
- 3 tres
- 4 kuater
- 5 sinku
- 6 seis
- 7 shete
- 8 ocho
- 9 nuebe
- 10 dies

edl.ecml.at/sounds

ò

ñ

è

é

á

ó

ú

<<< Skucha e sonido di e palabranan aki

Zdjęcie: Obchody karnawału, Kralendijk, Bonaire

GCR KRIYÒL

👤👤👤 134 000

A kouman
ou fika ?

Bonjou !

Grémési !

W Gujanie Francuskiej występują trzy odmiany języka kreolskiego. Inną odmianę spotyka się w Brazylii, w części stanu Amapá, która leży przy granicy między tymi dwoma krajami.

Enren

Awa

- 1 oun
- 2 dé
- 3 trwa
- 4 kat
- 5 senk
- 6 sis
- 7 sèt
- 8 wit
- 9 nèf
- 10 dis

Narodziny języka Gujany Francuskiej

Francuskie terytorium zamorskie Gujana Francuska ma wiele charakterystycznych cech: 95% jego powierzchni zajmuje las deszczowy Amazonii, jest jedynym terytorium kontynentalnej Ameryki w pełni zintegrowanym z Unią Europejską, jego stolica nosi nazwę od papryki – „Cayenne”, a na jego terenie znajduje się europejska baza startowa rakiet Europejskiej Agencji Kosmicznej, położona na terenie dawnej kolonii karnej.

Na tym terytorium używa się wielu języków. Jednym z nich jest kreolski język Gujany Francuskiej, który powstał w okresie niewolnictwa. Początkowo był wynikiem kontaktu języków afrykańskich i europejskich – głównie niestandardowych odmian francuskiego z XVII i XVIII wieku. Na jego rozwój wpływ miały także systemy językowe ludów tubylczych Ameryki. Inne języki, wynikające z najazdów (portugalskiego), fal migracyjnych (angielskiego) czy bliskości terytorialnej, również ukształtowały jego słownictwo.

Pierwsze pisemne świadectwa użycia kreolskiego pochodzą z 1749 roku. W 1885 roku Alfred Paré pou napisał Atipa, pierwszą powieść w kreolskim języku Gujany Francuskiej, która przedstawia codzienne życie społeczności gujańskiej i oddaje ducha jej mieszkańców.

Szacuje się, że około jedna trzecia populacji posługuje się tym językiem jako ojczystym, a kolejne 15% używa go jako języka drugiego.

ò

é

è

Kouté kouman mo-ya ka sonnen >>>

Zdjęcie: Rakieta Ariane Europejskiej Agencji Kosmicznej, Kourou, Gujana Francuska

edl.ecml.at/sounds

Starożytny język Afryki Północnej

Wyobraź sobie rodzinę języków rozciągającą się na całą Afrykę Północną, używaną przez miliony ludzi, a mającą korzenie starsze nawet niż język arabski. To właśnie rodzina języków amazigh, znanych również jako języki berberyjskie. Nie jest to jeden język, lecz raczej kontinuum dialektalne. Choć niektóre języki amazigh różnią się od siebie tak bardzo, że przypominają kuzynów, którzy nie do końca się rozumieją, wszystkie mają wspólną historię. W przeciwieństwie do arabskiego, języki amazigh posiadają własne, unikalne brzmienie oraz systemy pisma.

Amazigh jest uznawany za język regionalny i mniejszościowy w hiszpańskim mieście Melilla, położonym na północnoafrykańskim wybrzeżu. Podobnie jak Ceuta – jego hiszpańska „siostra”, położona dalej wzdłuż wybrzeża – portowe miasto Melilla ma niezwykle bogatą przeszłość kulturową i językową. Na przestrzeni wieków miasto przechodziło z rąk do rąk wielu kultur, które barwią karty naszych podręczników historii: od Fenicjan, przez Rzymian i Cesarstwo Bizantyjskie, aż po Wandalów i Wizygotów. To naprawdę fascynujące miejsce do odwiedzenia!

Obecnie amazigh jest także językiem urzędowym w Maroku, obok języka arabskiego.

edl.ecml.at/sounds

⏏⏏⏏ ⓪⓪ⓓⓓⓓ ⓧ ⓧⓧ⓪ⓧⓧⓧⓧ ⓪ (ssfld i tguriwin a)

Zdjęcie: La Plaza de España, plac miejski w Melilli, hiszpańskiej prowincji graniczącej z Marokiem

AMAZIGH BER

👤👤👤 40 000 000

ⵢⴰⵎ

(yah)

ⵓⵃⵉ

(uhu)

ⵎⴰⵢⴷ ⵜⴰⵏⴰⵎ ?

(mayd tɛnam ?)

ⴰⵣⵓⵝ

(azul)

ⵜⴰⵏⴰⵎⵓⵔ

(tanmirt)

- 1 ⵢⴰⵎ (yan)
- 2 ⓪ⵍ (sin)
- 3 ⵔⵓⵎⵉ (kɾaɖ)
- 4 ⵔⵔⵓⵎ (kkuɣ)
- 5 ⓪ⵍⵍⵓⵎ (smmus)
- 6 ⓪ⵍⵍⵓⵎ (ɣɣiɣ)
- 7 ⓪ⵍ (sa)
- 8 ⵜⴰⵏ (tam)
- 9 ⵜⴰⵣⵓⵝ (tɛa)
- 10 ⵎⴰⵣⵓⵔ (mraw)

SÜRET

1 000 000

Istnieją dwa dialekty języka asyryjskiego: wschodni i zachodni. Słowa i zwroty przedstawione na tej stronie pochodzą z dialektu zachodniego (surayt), używanego między innymi w regionie Tur Abdin w Turcji.

(Ay Derbo Hat?)

ܐܝ ܕܪܒܐ ܗܬ?

ܫܠܡܐ

(Shlomo)

ܬܘܕܝ

(Tawdi)

ܐܝܢ

Een

ܠܐ

Lo

- 1 ܗܐ (ha)
- 2 ܬܪܝܬ (tre)
- 3 ܬܠܐܬܐ (tlotho)
- 4 ܐܪܒܐ ('arbo)
- 5 ܚܡܫܐ (hamsho)
- 6 ܝܫܬܐ (ishto)
- 7 ܫܠܫܐ (shaw'o)
- 8 ܬܡܢܐ (tmanyo)
- 9 ܬܝܫܐ (tish'o)
- 10 ܐܫܪܐ ('asro)

Język o długiej historii

Czy kiedykolwiek zastanawiałeś się, jakimi językami posługiwali się najwybitniejsi myśliciele przeszłości? W przypadku wielu z nich znamy odpowiedź. Sokrates i Arystoteles mówili po grecku starożytnym, Cyceron i Seneka pisali po łacinie, a Konfucusz posługiwał się językiem starochińskim. Według Biblii Jezus mówił w języku staroaramejskim. Język aramejski był niegdyś językiem Imperium Asyryjskiego i pełnił rolę porównywalną z tą, jaką dziś odgrywa język angielski. Zarówno alfabet arabski, jak i hebrajski wywodzą się z pisma aramejskiego, a sam język aramejski wywarł znaczący wpływ na języki z rodziny afroazjatyckiej oraz indoeuropejskiej.

Językoznawcy uznają język asyryjski, używany obecnie na obszarach Armenii i Turcji, a także w Syrii, Iraku, Iranie i Libanie, za współczesnego potomka języka aramejskiego. Choć asyryjska diaspora jest rozproszona po całym świecie i wielu jej przedstawicieli zachowało swój język, znaczna liczba dialektów asyryjskich jest dziś zagrożona wyginięciem. Język o tak długiej historii i tak ogromnym wpływie na języki używane na całym świecie... byłoby wielką stratą, gdyby miał zaniknąć.

edl.ecml.at/sounds

ܐܝܢ ܠܐ ܬܠܐܬܐ ܬܡܢܐ ܬܝܫܐ ܐܫܪܐ >>>

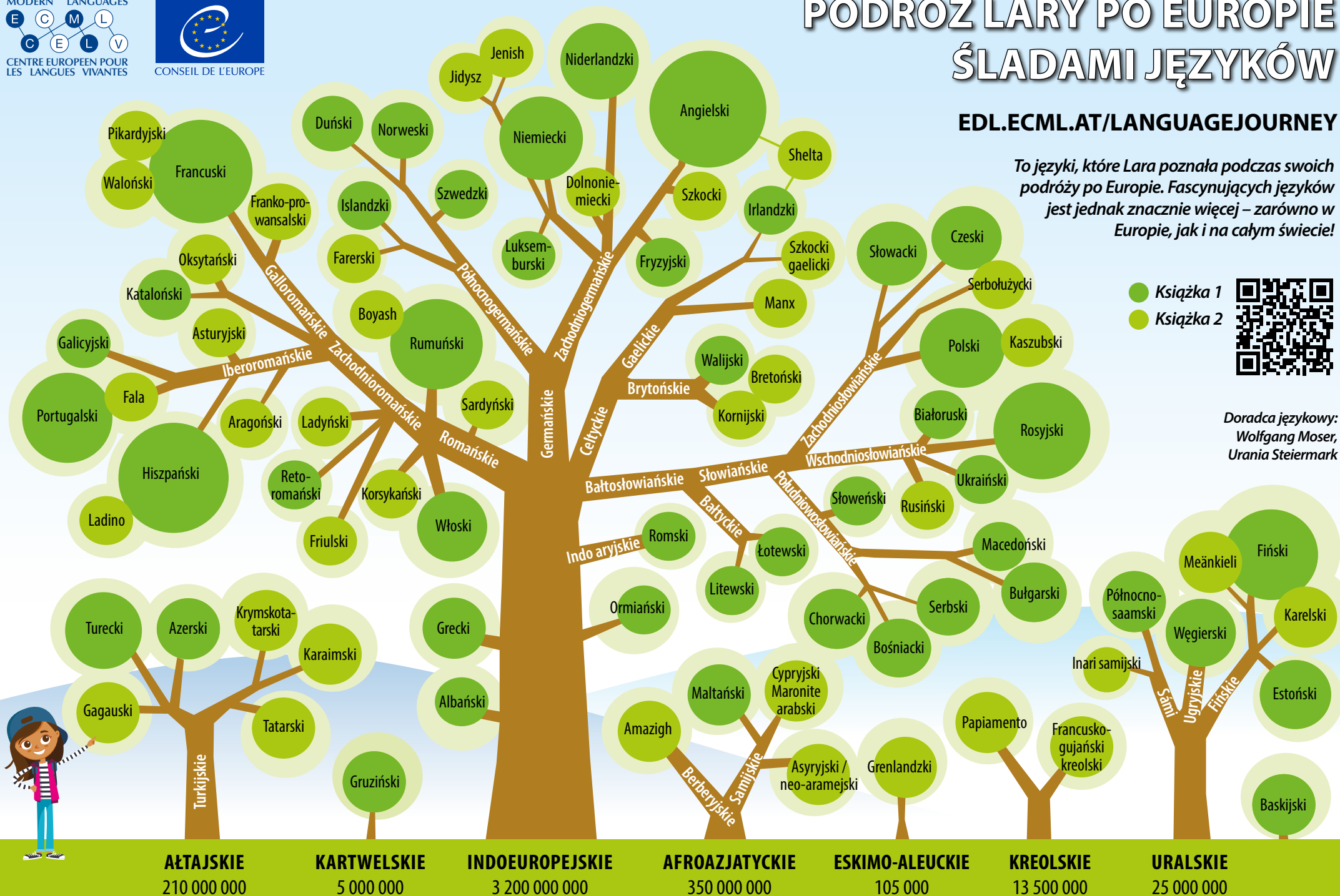
Zdjęcie: Wysoki, ośnieżony Ararat i ruiny świątyni Zvartnoc w Armenii

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

- *Książka 1*
- *Książka 2*

Doradca językowy:
Wolfgang Moser,
Urania Steiermark

FIU	SMN	KL	KRL	CRH	TT
GAG	KDR	YI	LAD	AN	AST
FAX	CO	SC	FRP	OC	FUR
LLD	WA	PCD	BR	KW	GD
SCO	GV	FO	STH	YEC	
NDS	WEN	CSB	Bójáś	RUE	
ACY	PAP	GCR	BER	Sūret	

edl.ecml.at/languagejourney

Kontynuacja „Podróży Lary po językach Europy” skupia się przede wszystkim na językach regionalnych i mniejszościowych, pokazując bogactwo językowe Europy. Materiał został opracowany przez Europejskie Centrum Języków Nowożytnych Rady Europy w ramach obchodów Europejskiego Dnia Języków.

Chcielibyśmy podziękować wszystkim ekspertom, którzy przyczynili się do powstania tego wszechstronnego i pouczającego materiału.

Więcej informacji o Europejskim Centrum Języków Nowożytnych Rady Europy oraz o Europejskim Dniu Języków znajdziecie na stronie: www.ecml.at.
W sprawie adaptacji lub tłumaczeń prosimy o kontakt: information@ecml.at.
© 2024, Rada Europy

Przygotowanie wersji polskiej i tłumaczenie: Klaudia Król

EUROPEAN CENTRE FOR
MODERN LANGUAGES
E C M L
C E L V
CENTRE EUROPEEN POUR
LES LANGUES VIVANTES

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE